

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 28/15

Luksemburg, 4 marca 2015 r.

Wyrok w sprawie C-534/13

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare i in. /
Fipa Group Srl i in.

Włoskie przepisy nienakładające na właścicieli, którzy nie są odpowiedzialni za zanieczyszczenie ich nieruchomości, obowiązku podjęcia środków zapobiegawczych i zaradczych są zgodne z prawem Unii

Państwa członkowskie mogą ustanowić jedynie odpowiedzialność majątkową tych właścicieli, jeżeli środki takie zostały podjęte przez władze

Zgodnie z dyrektywą w sprawie odpowiedzialności za środowisko¹ podmiot gospodarczy prowadzący działalność na danym terenie ponosi zasadniczo koszty działań zapobiegawczych i zaradczych podjętych w odpowiedzi na wystąpienie szkody w środowisku naturalnym na tym terenie. Niemniej jednak, podmiot gospodarczy nie jest zobowiązany do poniesienia tych kosztów, jeżeli może wykazać, że szkodę spowodowała inna osoba. Dyrektywa umożliwia jednak państwom członkowskim przyjmowanie bardziej rygorystycznych przepisów krajowych w tej dziedzinie.

Od 2006 r. do 2011 r. spółki Tws Automation, Ivan i Fipa Group stały się właścicielami szeregu nieruchomości położonych w prowincji Massa Carrara w Toskanii. Nieruchomości te były poważnie skażone substancjami chemicznymi w wyniku działalności gospodarczej prowadzonej przez dawnych, wchodzących w skład koncernu przemysłowego Montedison właścicieli, którzy wytwarzali tam środki owadobójcze i chwastobójcze. Pomimo, że nowi właściciele nie byli sprawcami stwierdzonego zanieczyszczenia, włoskie organy nakazały im wykonanie odwadniającej bariery hydraulicznej.

Consiglio di Stato (włoska rada stanu) rozpoznając środki odwoławcze wniesione od decyzji administracyjnych stwierdziła, że włoskie przepisy nie pozwalały na nałożenie na właściciela, który nie jest odpowiedzialny za zanieczyszczenie, obowiązku realizacji środków zapobiegawczych i zaradczych oraz ograniczały jego odpowiedzialność majątkową do wartości jego nieruchomości. Sąd ten zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy te przepisy krajowe są zgodne z określoną w dyrektywie zasadą „zanieczyszczający płaci”.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał udzielił w odpowiedzi, że **włoskie uregulowania spełniają wymogi dyrektywy**.

Wywodząc ten wniosek, Trybunał przypomniał utrwalone orzecznictwo, zgodnie z którym wyrażona w art. 191 ust. 2 TFUE zasada „zanieczyszczający płaci” dotyczy działań Unii, a zatem jednostki lub organy administracji nie mogą powoływać się na samo to postanowienie.

Następnie Trybunał dokonał analizy ustanowionych w dyrektywie przesłanek odpowiedzialności za środowisko naturalne, badając w szczególności pojęcie „podmiotu gospodarczego” i konieczność istnienia związku przyczynowego pomiędzy prowadzoną przez podmiot gospodarczy działalnością a szkodą wyrządzoną środowisku naturalnemu. W tym względzie Trybunał wyjaśnił, że osoby inne niż podmioty gospodarcze nie są objęte zakresem stosowania dyrektywy i że jeżeli nie można ustalić żadnego związku przyczynowego między szkodą wyrządzoną środowisku naturalnemu a

¹ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143, s. 56).

działalnością podmiotu gospodarczego, to sytuacja ta nie wchodzi w zakres stosowania prawa Unii, lecz prawa krajowego.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kołowca ☎ (+352) 4303 2793